

A MŰSZAKI BIZOTTSÁGRÓL ÉS A VÍZSZOLGÁLTATÁSRÓL

INTERJÚ CSÖRNYEI GÉZÁVAL, A MAVÍZ MŰSZAKI BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKÉVEL, A FŐVÁROSI VÍZMŰVEK ZRT. VÍZÁGAZATI ÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓJÁVAL

VízműPanoráma: Mióta vezeti a bizottságot?

Csörnyi Géza: A bizottsági munkában 2004 óta veszek részt, vezetője 2012 óta vagyok.

VP: Mire való a bizottság? Miért ülnek össze, miért tanácskoznak, vitatkoznak fontos beosztású, elfoglalt emberek pár hetente, havonta? Úgy is kérdezhetném: mi az eredménye a bizottsági munkának?

Cs. G.: A legfontosabbnak a közvetlen tudásmegosztást tartom, hiszen szinte mindegyik szolgáltató műszaki vezetője jelen van ilyenkor, és első kézből, a „legjobb helyről” hallja problémáira a megoldást vagy éppen az előrelépéshez szükséges információkat.

Ezzel majdhogynem egyenlő fontosságúak az ajánlások, melyeket a bizottságon belül alakuló munkacsoportok dolgoznak ki egy-egy témakörben. Eredményeiket az egész ágazat ténylegesen hasznosítja!

VP: Úgy működik a bizottság, hogy minden cégtől jelen van valaki, és ez a nagy testület javasol, ötletel és dönt, aztán létezik egy operatív vezetés, amely elsősorban koordinálja a munkát, majd egy-egy feladatra szerveződött munkacsoportok dolgoznak?

Cs. G.: Igen, nagyjából így működik. Nagyon jónak tartom, hogy az egyes témakörökkel foglalkozó munkacsoportokba olyanok kerülnek, akiket igazán érdekel az adott téma, és emellett nagy valószínűséggel szakértői is a kérdésnek. Kijelenthetem, hogy a bizottság tagjai nagy tudású emberek, igencsak felkészültek. Megkockáztatom, hogy a víziközmű-szolgáltatás műszaki kérdéseiben minden bizonnyal itt sűrűsödik össze a legtöbb tudás.

VP: Akkor ez a működési forma megfelelő?

Cs. G.: Emlékeztetünk rá, hogy 2008 előtt a szakma döntött arról, ki lehet tagja a limitált létszámú bizottságnak, később pedig a szolgáltató cégek delegálhattak bizottsági képviselőket, akiknek tagságát az elnökség hagyta jóvá. Ezekben az időkben nagyszámú szolgáltató szervezet létezett, és valóban szükség volt valamiféle módszerre a bizottsági tagok kiválasztásához. A mostani szisztéma illeszkedik a helyzethez: a jelenlegi 38 MaVíz-tag szolgáltató mindegyike jelen van a nagy bizottságban, és végső soron a szakma választja meg az operatív vezetést és jelöli ki az ad hoc munkacsoportokat.

Az interjú annak jegyében készült, hogy a lapot közelebb hozzuk a bizottsági munkához és az ott felmerülő kérdésekhez, illetve hogy a víziközmű-szolgáltatás azon elemei is szóba kerüljenek, melyek akkor válnak láthatóvá, ha messzebbre tekintünk. Ezért most elsőként a műszaki bizottságot, pontosabban annak elnökét kérdeztük.

VP: Ezek szerint jól működik ez így, ahogy van?

Cs. G.: Valószínűleg lehetne még finomítani azzal, hogy az egyes ajánlások, vélemények jobban érvényesüljenek. Lehetőleg két irányba: egyrészt felfelé, a jogszabályalkotóknál, másrészt horizontálisan, az üzemeltetőknél.

VP: Tehát felfelé is, ami tulajdonképpen érdekérvényesítés. Vajon mennyire vagyunk képesek érvényre juttatni szakmai szándékainkat?

Cs. G.: Én úgy látom, a politikát nagyjából három dolog mozgatja. Egyrészt az a saját szándék, ahogy az adott kormányzóerő az általa jobbitónak szánt változtatást látni kívánja. Ezt nyomja előre vagy éppen visszafelé az a lobbierő, melyet kemény érdekek vezérelnek, és a harmadik sorban jövünk mi, a szakma.

Nem állítom ezzel azt, hogy az érdekérvényesítésről le kéne mondanunk, mert vannak „mavizes” eredményeink, de azt hiszem, jogalkalmazóként a feladatunk nagyobb részt inkább arról szól, hogy a kapott szabályozási környezetben a lehető leghatékonyabban és a lehető legjobb minőségben szolgáltassunk.

VP: Azért elég egyedi ami tevékenységünk.

Cs. G.: Igen, a közszolgáltatás különleges tevékenység, hiszen nálunk mindenki vásárló, ahogy mi mondjuk, felhasználó. A piaci szolgáltatásoknál a szolgáltató megválaszthatja, milyen és mekkora legyen az a vevői kör, amelynek meg akar felelni, ugyanakkor a vevők is kiválaszthatják a saját szolgáltatójukat. Az teljesen kizárt, hogy mi képesek legyünk kielégíteni

az összes felhasználó mindenféle igényét. Ugyanígy a felhasználó sem választhat másik szolgáltatót, ha elégedetlen a szolgáltatás minőségével vagy akár az árával. Ezért indokolt az a fajta szabályozottság, ami jogszabályok által kimondja, a felhasználónak mit kell elfogadnia (még ha nem is ezt szeretné), és nekünk, szolgáltatóknak is szabott, hogy mi az, amit kötelező teljesítenünk.

VP: Akkor egyszerű a dolgunk. Csak követnünk kell a jogszabályt, és jó minőségű lesz a szolgáltatás.

Cs. G.: Nem egészen. A jogszabályok a minimumszintet rögzítik, nekünk, szolgáltatóknak pedig mindig fölé kell lőnünk, meg kell haladnunk a megszabottakat, hogy teljesíthessük, betarthassuk a jogszabályban meghatározott elvártakat.

VP: Vajon hol tartunk ebből a szempontból a többi szolgáltatóhoz képest műszaki színvonalban és a szolgáltatásminőség tekintetében?

Cs. G.: A szolgáltatásbiztonságot és annak műszaki hátterét elég nehéz összehasonlítani más ágazatával, mert amíg az energiaellátó rendszerek szinte összefüggő egészet alkotnak, és a szervezetek is hasonlóak, addig a víziközmű-rendszerek rendkívüli mértékben különbözhetnek egymástól, és ugyanígy – finoman szólva – az egyes vízművek sem egyformák, sőt a fogyasztói elvárások is mások Budapesten, mint egy mezőgazdasági területen. Ugyanígy nehezen hasonlítható össze a vízminőség kérdése, mert míg az ivóvíz sokféle lehet, és azt 56 paraméterre vagyunk kötelesek vizsgálni, a vizsgálatok eredményét pedig folyamatosan nyilvánossá tenni, addig mondjuk az energiaszektorban nincsenek ilyen, a szolgáltatást és annak minőségét befolyásoló tényezők, illetve határértékek. Ennek következtében sokkal jobban ki vagyunk téve a műszaki színvonal és a szolgáltatásminőség elvárásainak.

Mindezzel együtt azt gondolom, „egyelőre nagyjából rendben vagyunk”, bár most is vannak megoldásra váró gondok. Ilyenek az előregedett vezetékszakaszok vagy rendszerek, ezek pótlásának üteme, és még elő tudnék húzni párat.

VP: De a szolgáltatás minősége ettől még lehet jó, ugye?

Cs. G.: Igen, abból a szempontból, ami rajtunk múlik. Sajnos azonban léteznek olyan adottságok, amelyeknek ki vagyunk szolgáltatva. Az egyik ilyen éppen a vezetékek kora és ebből fakadó állapota, ami önmagában is befolyásolja a szolgáltatásminőséget. Ha a gyakoribbá váló hibajavításokra, az ezzel járó vízminőség-változásokra gondolunk, láthatjuk, hogy a képességeinknek vannak határai. Mindezzel együtt a preferenciavizsgálatoknál a víz- és csatornaszolgáltatások valamivel előrébb kerültek, tehát fontosabbá váltak, és egyúttal az elfogadottságuk is nőtt valamelyest az utóbbi időben.

VP: A külső hatásoknak való kitettségünkről jut eszembe: mit tartunk a klímaváltozásról? Jelent ez nekünk valami gondot, netán veszélyt?

Cs. G.: Ez teljesen biztos. A klímaváltozás négy oldalról érinthet bennünket. A vízbázis, az ellátórendszerek, a vízminőség és a fogyasztói szokások változása tekintetében. Azt talán nem kell bizonygatnom, hogy az országhatárainkon belül található megújuló vízkészleteink hosszú távon veszélybe kerülhetnek a szeszélyessé vált csapadékjárás következtében. Gondoljunk csak bele, mivel jár a hőmérséklet-emelkedés és a szaporodó nyári hóhullámok. 2015-ben már öt volt az utóbbiból. Bizonyos, hogy a

vízminőség, valamint a szennyvízelvezetés és -tisztítás területén ez komoly kérdéseket vehet fel. Erősödő problémát okoz az is, hogy a hirtelen lehulló csapadékvíz előnetheti a szennyvízelvezető rendszereket, a vízmérőknakat és a pincéket is.

VP: Visszatérve a műszaki bizottsághoz, melyek voltak azok a kérdések, amelyek kapcsán előrébb jutottak?

Cs. G.: Részletesen áttekintettük és megvitattuk a mellékvízmérők beépítésével kapcsolatos problémákat, és valamennyire választ kerestünk, amelyeket ajánlasként fogalmaztunk meg. Ilyen témakör volt még a KEOP-os hálózatkorszerűsítés, a kötelezően bevezetett gördülő fejlesztési tervek készítése vagy az energiaaudit, illetve az energi irányítási rendszer bevezetése.

VP: De hiszen a vízműveknél eddig is központi kérdés volt a felújítási és karbantartási beruházási tervek készítése és az energiahatékonyság növelése.

Cs. G.: Igen, de az egyes önkormányzatoknál, illetve vízműveknél ez nem egyformán számít fontosnak, mert nem volt rá kötelezés. Most előnyt élveznek azok a cégek, ahol már kialakult szakmai hagyományai vannak ezeknek a kérdéseknek.

VP: Azért ez valamiféle egységesítési szándékot is tükröz egyben. Mi a véleménye arról,

hogy az egyes víziközmű-szolgáltatóknál az üzletszabályzatban lehetővé tett különbségeket lehet-e, szabad-e egységesíteni?

Cs. G.: Azt gondolom, bizonyos esetekben egyáltalán nem baj, ha a szolgáltatóknak van mozgásterük, hiszen műszaki hátterük, adottságaik, de a felhasználók elvárásai is különbözőek. Emellett nem tartom kizártnak, hogy ahol az egységesítésnek több az előnye, mint a hátránya, ott ilyen irányba érdemes megfontoltan elmozdulni.

VP: Említette, hogy a MaVíz és a bizottság legfontosabb szerepének a tudásmegosztást tartja. Milyen témákat ajánlana a Vízmű Panorámának, hogy valamiféle „best practice” ajánlásokat tegyen?

Cs. G.: Erről azt gondolom, hogy nem feltétlenül a konkrét megoldások ajánlásával kellene kezdeni. Inkább azzal, hogy vajon az egyes szolgáltatók mit gondolnak, melyek a jó minőségű szolgáltatás ismérvei, összetevői, melyik mennyire fontos, és hol tartunk egyáltalán. Ezt követően lehetne arról beszélni és kérdezni, hogy milyen gyakorlatok és megoldások szolgálják ezen tényezők javítását. Ez izgalmas munka lehet!

VP: Mi a véleménye a Vízmű Panorámáról?

Cs. G.: Alapvetően jó és korrekt szaklapnak tartom, ugyanakkor úgy látom, a kitekintése lehetne szélesebb a jelenleginél, és az olvasottsága, elérhetősége növelhető volna, ha digitális formában is terjesztenék.

A szándékokat hallva egyetérték azzal, hogy a lapnak közelebb kellene hoznia a „mavizes” munkát – ami leginkább a bizottságok környékén érhető tetten –, és azzal is, hogy rövidebb és többek számára érdekes írások szülessenek.

VP: Miben látja a VP jelentőségét, hasznosságát, illetve értelmét?

Cs. G.: Szerintem a legfontosabb az üzemeltetői tapasztalatok megosztása, mert a tudásnövekedéssel javul a szolgáltatási tevékenység hatékonysága és minősége. Lényegesnek tartom, hogy ne csak a sikerekről adjon hírt az újság, mert éppen a bekövetkezett hibákból lehetne a legtöbbet tanulni.

A műszaki bizottság 2015. december 2-i ülése